

ТАБААРЫС Л. И. БРЕЖНЕВ ВАРШАВАҒА БАРЫҒА

ПХРП Кини Комитетин, ПНР Государственной Советин уонна Министрлерин Советин ыгырыларынан Польша саҥа государствотун 30 сыла туолуутугар аналлаах үөрүүгө-көтүүгө кыттымын ыла ССКП КК Генеральной секретара табаарыс Л. И. Брежнев от ыйын 19 күнүгөр Симферопольтан Варшава барда.

Табаарыс Л. И. Брежнев кытта барыстылар ССКП КК Генеральной секретарын көмөлөшкөчүлөрү К. В. Русаков уонна А. И. Блатов.

Симферополь аэропордугар табаарыс Л. И. Брежнев Украинна Компартиятын Крымнаары обкомун бастык секретара Н. К. Кириченко, Крымской обкомполком председатели Т. И. Чесноков, обком бюротун чилиэннэрэ, партия горкомнарын уонна райкомнарын секретарлара, атын партиянай уонна советскай үлэһиттэр атаардылар.

БЫРААТТЫ, ИСТИҢ КӨРСҮҮҮ

Табаарыс Л. И. Брежнев
Варшаваҕа минийимэ

ВАРШАВА, от ыйын 19 күнэ. (ССТА анал. корр.). Быраатты Польша саҥа государствотун 30 сыла туолуутугар аналлаах үөрүүгө-көтүүгө кыттымын ыла ПХРП Кини Комитетин, ПНР Государственной Советин уонна Министрлерин Советин ыгырыларынан бүгүн Польша Народнай Республикатыгар кэлбит ССКП КК Генеральной секретара табаарыс Л. И. Брежнев бырааһынныкты кыргамит Варшава үрдүк үөрүүнэ, ис сүрэхтин быраатты көрүстэ.

Столица аэропорда Советскай Союз уонна Польша Народнай Республикатын государствотун былаахтарынан, поляктын уонна рууччалык тылларынан суруллубут эрдэлиир транспортнарын кыргамит ПНР Сабилланылаах куустарын үс көрүҥнэртэн бочуотуунай харабын туруоруллубут.

Самолет трабыгар табаарыс Л. И. Брежнев истинник көрсүлөр: ПХРП КК Бастагы секретара Э. Герек, ПНР Государственной Советин Председатели Г. Яблоньский, ПНР Министрлерин Советин Председатели П. Ягелевич.

Аэродромта табаарыс Л. И. Брежнев итиннэ ПХРП КК политбюротун чилиэннэрэ уонна политбюро чилиэннэр кандидаттар, ПХРП КК секретардара, Государственной Совет чилиэннэрэ, политической партиялар, нуруот биер сомон Фронун уонна общественной төрияталар салайааччылары көрсүлөр. Көрсөтчүлөр ортолоругар бааллар: ССРС ПНР-га посол С. А. Цилотович, Советскай посольство үлэһиттэрэ.

Пионердар табаарыс Л. И. Брежнев уонна Народнай Польша салайааччыларыгар кыһыл гвездиалар букеттарын туттараллар.

Советскай Союз уонна Польша Народнай Республикатын Гимннэрэ дураһыйаллар.

Табаарыстар Л. И. Брежнев уонна Э. Герек Польша буойуннарын стройдарын иннинэ ааһаллар уонна аэродромта мустубут столица олохтоохторугар бараллар. Варшавянаар ССКП КК Генеральной секретарын уонна ПХРП КК Бастагы секретарын уһун апподисменнарын уонна доһордүү хайымыларынан эрдэлииллэр.

Л. И. Брежнев уонна Э. Герек иһэсэ массынада олоһолор. Кортж мотоциклистар бочуотунай эскорттарынан арыалланын куорат диэки айанын.

Столицатын бырааһынныкты кыргамит уулуссаларыгар уонна бөлүөссаларыгар сүүһүнө тыһымча варшавянар тахсыбыттар. Ханны барытыгар — кыһыл советскай уонна үргүс кыһыл польскай былаахтар, эрдэлиир транспортнаар.

Колонна Варшава биер саамай албах сырымылаах магистралыгар баар польскай легниктар нааматынныктыгар тохтут. Дохсун ытыс табыныкта буолар. «Леонид Ильич, баһаалыста малдыт-та!» — «Витити бырааһынныкты кытыгар бөлүөмтөүт иһин баһыла!» «Күндү малдыты эрдэлиилбит!» дээн хайындар дураһыйаллар.

Машина мустубут рабочай ордуон олохтоохторун ортолоругар — К. Сверчевский азынан прибору ойготор завод уонна да атын предприятиелар үлэһиттэрэ, иччат. Бүтүн Польшатаары слетун эдэр кыттымылаахтара. Л. И. Брежнев уонна Э. Герек автомашинаттан тахсаллар, рабочайдары кытта босидаһааллар. Эки тулаадыбат советскай-польскай доһордүү чияһитер, ССКП уонна кини Ленинскай Кини Комитетин чияһитер, ССКП КК Генеральной секретарын чияһитер уруй-айхал тыллара сатарыыллар.

Саҥа магистраль причалыгар — Лазенковскай трасса — табаарыс Л. И. Брежнев столица атын олохтоохторун кытары «Варшава» металлургическай завод представителлэрэ, оттон куорат кини уулуссаларыттан биердестеригер — Варшаватаары автомобильнай завод рабочайдара көрсөллөр.

Леонид Ильич рабочайдарга Советскай Союз үлэһиттериттен ис сүрэхтин эрдэлиир тирнэртэ уонна варшавянаарга социалымы тутууга, үтүөкэннээх ийэ доһуларга чалгыһа сайдымытыгар саҥа ситиһиллери баарда.

Табаарыс Л. И. Брежнев Польша столицатыгар нуруоту бүтүүнү кытта көрсүүтө, кини үлэһиттери кытары көрсүбүүдэрэ, уулуссаларга уонна бөлүөссаларга уус-уран коллективтар көрдөрүтүлөр — бука барыта Польша нуруота Советскай доһу уонна кини нуруотугар, Советскай Союз Коммунистическай партиятыгар бырааттык чувстволарын чалыхай демонстрацияларыгар кубулуйдулар. Бу көрсүүтү Советскай Союз уонна Польша Народнай Республикатын нуруоттарын бырааттык доһордүүлэрин уонна биер со-молорун демонстрациятыннан

САҢА ОЛОХ

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһун!

Х а б ы т
1931 сыл атынны
15 күнүттөн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҢИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

№ 89 (4512) † 1974 сыл. От ыйын 23 күнэ † Сыйата 2 харчы
ОПТУОРУННУК

БЫРААТТЫ ПОЛЬШАҒА БЫРААҢЫННЫК

Бу күнүгөр Польша нуруота най Советыгар, Министрлерин этиини ПХРП КК Бастагы секре-бойотин саҥа государствота 30 Советыгар таб. Л. И. Брежнев тара Э. Герек ойгордо.

Польша Народнай Республика-тын 30 сыла туолуутунан си-бастаан ССКП КК, ССРС Верхов-най Советин Президиумун, ССРС Министрлерин Советин аһарда-суруктарын аһан иһитиннэрда уонна ССРС, ПНР икки ардыла-рыгар үйэ-саас тухары тула-дыбат доһордүү символам — Костромскай уобалас маастарда-рын уус-уран ойгонуларын тут-тарда.

Ити үөрүүтэ ПХРП КК, ПНР Государственной Советин уонна Министрлерин Советин ыгы-рыларынан ССКП КК Генераль-най секретара Л. И. Брежнев кыттымын ылар.

Фашинескай Германияны улту-рутууга уонна Польшаны босхо-лоһунага түө байотин уһулуучу-лаах үтүөлөрүн иһин ССКП КК Генеральной секретарыгар таб. Л. И. Брежнев Польша Народ-най Республикатын үрлүкү ма-рарадатын — Виртут Милитари орден улахан кыргамит (байыан-най албан аат) сейм колоннай саалатыгар үөрүүлэхтик тутта-рылына.

Орденны туттарыах иннинэ Народнай Польша 30 сыла ПХРП КК-лар, ПНР Государствен-туолуутугар аналлаах улахан

„СОЮЗ-14“ ХАРААБЫЛ ЭКИПАҒА СИРГЭ ЭРГИЛИННЭ. „САЛЮТ-3“ СТАНЦИЯ КӨТҮҮТЭ САЛБАНАР. ССТА иһитиннэриитэ

1974 сыл от ыйын 19 күнүгөр Москва бири-мөтинэн 15 чаас 21 мүнүүтө, «Салют-3» са-лаллар орбиталнай научнай станция бортугар уон биэс суукаалаах чинчийиллэр программала-рын толорон баран, космонавтар табаарыстар П. Р. Попович уонна Ю. П. Артюхин Сиргэ эр-гилииллэр. Түһэриллэр аппарат Советскай Союз территориятыгар суоттаныллыбыт оройуонга Джезказган куораттан 140 километр соһруу-луу-илин олоһо.

«Салют-3» салаллар научнай станция борту-гар үлэ программатын бүтүүнү толорон баран, космонавтар «Союз-14» транспортнай хараабылы сиргэ түһүтэ бэлэмнэтиллэр. Научнай чинчи-йиллэр матырыйаллара, фото-киноплёнкалар-даах кассеталар, бортоады сурунааллар хараа-был түһэриллэр аппаратыгар көһөрүлүнүлэр.

Хараабылга киирэн баран космонавтар хараа-былы уонна орбиталнай станцияны холбуур ис-лөгү салтылар уонна «Союз-14» транспортнай хараабылга үлэһиттер миэстэлэригэр олоһулар.

Москва бириэмэтинэн 12 чаас 3 мүнүүтө «Союз-14» хараабыл уонна «Салют-3» станци-арахсыстылар итиннэ салгым түө-түөһү көтү-лөр.

ИЙЭ ДОЙДУ НАБАРААДАЛАРА

ССРС Верховнай Советин Геройун ССРС космонавт-лётчыта таб. ПОПОВИЧ ПАВЕЛ РО-МАНОВИЧ Ленин орден-най уонна иккис «Кыһыл ко-мус сулус» медалынан наба-раадалыгыра. Герой төрөбүт сиргэр бронза буюу туруу-ларга.

Таб. АРТИУХИН ЮРИЙ ПЕТРОВИЧКА Ленин орде-нин уонна «Кыһыл комус сулус» медалы туттаран т-ран СОВЕТСКАЙ СОЮЗ ГЕ-РОЙУН аатын уонна «ССРС КОСМОНАВТ - ЛЕТЧИГЫН» аатын иһэрэртэ.

(ССТА).

ССКП РАЙКОМУН БЮРОТУГАР ОСКУОЛА ТУТУУТУН— БОЛДЬОБОР

Сылан нэбилэгийн кинигэр Ухун Куяга 320 мнэстэлэх сага орто оскуола тутуута сааламмыта быйыл үхүе сыла. Бу өлүс шадалаах объект тутуута үөрөх сага дылын көрсө бүтөрүлгөн, атырдах ийин 25 күнүн аспаажа государственной комиссиинан тутулуохтаах. Ол ээрэи маина, ыгыталабыт барыбаркара көс-түбүтүнүн, билигин дааны, элбэх кээмэйдөөх үлэ толоруллара, сатерилээр турар. Тутууну ыштар «Межколхозстрой» унаастага ордух сайынтыга биримэжэ тутарментажтыр үлээри быгаап-нык, үлэ сорох көрүнэрэгэр сөрүүөх хаачыстыбата да сүөхтүк толорон иһэр.

Оскуола толору тутуулан туттарыллар биримэжэ бири арэ мй көринэ хаалла. Ити биримэжэ 1700-нэ квадратнай метри шуту-катуркалааха, түннүктэр араамаларын үс ымылттан икхилэрин көринин таастааха уонна саааскалааха, муоста тэлгээни-нигэр элбэх үлэни ыгытааха, котельнай уонна водобашня тутуу-ларыгар эмнэ элбэги өнөрүөххэ, кырата суох кырааскаламыр, со-тор-сууһар үлээри ыгытааха, оскуола территориятын планиро-калыгар, штакетничааһыгыга көрүлүбүт үлээри барыларын то-лоруөххэ наада.

Оттон «Межколхозстрой» салайааччыларэ мй иһинэн бүтө-рилинэхтээх объект болдьобор туттарыгы сөптөөх оперативнай дыһааллары ылайан ыабаттар. Кумах, түннүк таһа, өнтон да атын тутуу матырийааллара биримэжигэр толору түһөрүлгөн ис-пэттэр. Маина үлээрир тутуу биригээдэлэригэр үлээри эппиэтэни-лэ суох сыһааннаһын, бөрөгүтүлээһин, ардыгар хаачыстыбата суох үлээриин чахтылара салбанан таһаарылла тураллар. Ити ордух таб. Дятковский Н. Н. салайар тутуучуларыгар сыһаан-наах.

ССКП райкомун бюрота, бу бөһүөрүөхү бэйэтэ от ийин 18 күнүгэр буолбут муньаар дьүүлэһэн баран, орто оскуола ту-туутун түргэтэтэр, үлэ хаачыстыбатын тупсарар суһал дыһаалла-ры ылалларыгар, уонна онот бу объект болдьобор, үчүгэй ха-ачыстыбалаахтык туттаралларыгар «Межколхозстрой» оройуоннаа-ры советин председателэ таб. Слепцов Н. В. уонна магнайгы сү-һүөх партиянай төрүлэ секретара таб. Гуляева А. И. эбөөни-кэстэлээтэ. Бүөү уураарар шутукатурнай үлээри түргэтэтэргэ эби биригээдэни булан субу күннэргэ тургоруар, билигин үлэни сылдыар тутуу биригээдэлэригэр үлэ дыссиилинигэни бөдөргөтөр уонна хаачыстыбатын тупсарар, о.д.а. быһаччы дыһааллар ы-лиэтэнилэр.

Оскуола сага дыһаан үөрөх быйылгы дылын көрсө тутта-рыгы нэбилэж общественноа эмнэ кемелэхчээх. Холбур, дыһа истинэтин ханалпаакылааһыгыга, кырааскалааһыгыга, атын даһаны чөпчөни үлээри толорууга бөһүөлөк олохтоохторун су-бүтүннүктэрин уонна баскыһааныктырын тарйиалайык наада-лаах.

Үөрөх оройуоннаагы салаата, оскуола саалтата үөрөнөр ме-белл, лабораторнай оборудованиены, көрдөрөн үөрэтэр пособиела-ры булууга уонна тизийиэ эмнэ суһал дыһааллары ылалара эрэйиллэр.

Онон, оройуоннаа быйыл үлээ киһилэрлэр бу сага орто оскуо-ла тутуутун болдьобор бүтэри уонна балаһан ийин 1 күнүгэр Сылан нэбилэгийн үөрөнөччилэригэр, учууталларыгар, төрөппүт-тэригэр пиялетка төрдүс, тутаах сылын бири бөччүмнээх бэлэ-рин үөрүүлээхтик туттары—тутуучулар уонна тыз сириг об-щественноһын бөччүмнээх сорукутара.

ОТ ИЙЫН 20 КҮНҮТТЭН СҮӨНҮ АҢЫЛЫГЫН Сорук: ити кэмнэ оройуон УРАҮНЭН 36120 т о н н а т т а н

ОТ ийын өнүгүүн куйааһа түһэн турар кэмэ. Биримэжэ партиянай төрүлэтин сек-ретара А. М. Степановтынан от-чутары нэрийэбит. Д. И. Ксено-фонтов салайар механизирован-най атырдах звеногун көрдөһөн бэрт үгүс алаастары ымылара-быт. Ходуналарга быйа түһэр кыра да, улахан да систэргэ со-торууларыта балысхан ардах тү-һэн ааспыч бэлитэ—хотөөл сирдэргэ чалбахтар, бадарыанар баһыллан ысталлар. Ардыһын сирин-үөтү, били өтөргө диври, онхойун-томторун ааһа билэр буолан сатабыллаахтык түмү-тааһыр. Ити күрдүк эрийа-буру-йа балайда сүүртүбүт.

Онон-манан эргийи кэмни-көһөрс бэр сирдэрин дыа таба таһаанабыт. Буолаары буолан нэ-биһээччилэргэ түбэһэбит. Хан-нык барарар оттуур звенога үк-түс түмүгэ киһилэртэн биллэ-чи. Ол ийин үөрө сааастабыт. Обургу куола куула оттугэр ДТ-75 трактор малбатыгар ортолук нэ-биһалан эрэр окко тула отту-тан кыдамаһыттар оту үлээчи атырдахтаах ылан бырапаттын сылдыбаларын көрөбүт. Сааа-бытыгар, көбүһилээх от хас биридии атырдах канинтан үр-дээн, күлүктэнэн иһэргэ дылы. Биһиги чүө киһилэргэ тийиэбит. Модун техника тарйиинин тутан

иһэр Николай Ноев рычагтарын төлүгэ тардыталаан тракторын тохтототот утары ыстаһан түстэ.

—Сүгүн да үлээтиэ суоххут. Эһиги минигитинэ партком сек-ретари уонна старшай биригэ-дир кэлэ сылдыбыттар. Аны мантан киһа кимнээх эмэ сыл-дыаллара буолуо,—диһ төһүйдэ

түгэни харбатар. Кырдык да-һаны көхтөөх үлэ күөстүү өбү-һар ходуһаһыгар тийиэбит. Ки-һилэртэн чугас Түһэн Алааска Егор Давыдов мустарар, үөр-нээччилэр Миша Петалов, Кола Титов, Сени Давыдов, Зинови Иванон бугулууллар.

—Оппуэ иичэрай,—диһ Михаил Софронов,—онон кайа-

ОТТУУР ЗВЕНОҢА

РЕПОРТАЖ

Николай Ноев, билигин кытта дөрөбөлөһө-дөрөбөлөһө.—Ардах нэһэйдир, сотору-сотору ылаас-таах уунал кутар. Онон көбүһи-гэ турбуһуут бүгүн үһүс арэ кү-нэ.

Бу звенога 3-4 улахан киһи-тэн ураты, оскуола оһолоро үлэ-лиилэр эбит. Манан кыдамаһыт-тарынан орто оскуолаһын бүтэри баран колхоз производствотыгар тахсыбыт Михаил Софронов, үөрөнөччилэр Гана Егоров, Кола Филимонов, Вася Харитонов, Го-ша Михайлов үлэлиилэр. Оттон Чурапчы 1 №-дээх адыс кылаас-таах оскуолатын VII кылааһын бүтэрибит Вана Илларионов түс-чүтүнэн аһамыт. Эмнэ VII кы-лааһы бүтэрибит Кола Титов бугул

һэргэ ыарахан. Киһа сикк түс-тэһинэ өссө нэһэйдир. Бүгүн бу үһүс өппүтүн онорго сылдыбыт.

Көбүһээччилэри кытта ити күрдүк көһөһиһэн баран Улахан Сыһыга орустарааччыларга алаһабыт. Хоту халдыаһы аһы-гар икки «Беларусь» орустара сылдыарыгар тийиэбит. Манна звеновод Д. И. Ксенофонтов кытта биригээдэ бири опыттаах механизатора Д. М. Романов үлэ-лиир.

—Халлааммыт сүгүн оттоп-пот, онон үлэ-хамнас хаамыта мөлтөһүөр,—диһ звеновод.—Быйылгы күрдүк ардахтаах дылыга от үүнүөн сөп этэ да ити көрүн ээ, олох убаһас сирн таһыйтарабыт. Былааммыт 5000

САТАҢАЙ САБАЛААҢЫН

Субуруускай аатынан совхоз дар суох буоланнар, ити охсул-Хатылытсаагы отделениеһыгар лубуу сир хомуйуллубакка, сыт-та. Муньаар трактор өрөмүөннэ-мит аатыран баран, үлээрир кыада суох буолан гараж таһы-тар хас да күн таах турда. Звено-вод Антипин отделение салаата-тыгар уонна механика тракторы онтортороллоругар эһин тыла ба-ранна да, туһа тахсыбата. Ити кэмнэ көбүһингэ үлэлиэхтөөх трактор олох да булулуубата

дар суох буоланнар, ити охсул-лубуу сир хомуйуллубакка, сыт-та. Муньаар трактор өрөмүөннэ-мит аатыран баран, үлээрир кыада суох буолан гараж таһы-тар хас да күн таах турда. Звено-вод Антипин отделение салаата-тыгар уонна механика тракторы онтортороллоругар эһин тыла ба-ранна да, туһа тахсыбата. Ити кэмнэ көбүһингэ үлэлиэхтөөх трактор олох да булулуубата

От ийин 18 күнүгэр диври муньаар уонна көбүһэр трактор-

Одьулуунтан СКТУ-тан көрдөһө

сырыттылар да, малийдилэр. Зве-но 15 киһилээх буолуохтааһыт-тан 10-ча арэ киһитэ сүүмэрдэ-нэ. Ононбөр үлээрир маршрут-тара да быһаарыллыбата. Ити түмүгэр звено оттоһунгга далаа хойутаан кирибита.

Ииникитин тарыһин мөлтө-бүттэн тахсар итинник итэһэстэ-ри туоратан, бары звенолар то-лору күүһүнэн үлэлиилэрин от-деление саалатата хааччыларэ эрэйиллэр.

А. ТУРАНТАЕВ.

Саганы, бастыгы— производства!

Биһиги партиябыт тыа ха-һаайыстыбатын бөүө туруктаах-тык сайыннарыгыга туһуламмыт аграрнай политика мөлүһүө-нүн советскай дьоһиор үлэ-дэригэр төрүүтүнэн буолла. Киһи билигин үтүө түмүктэрин биэрэр. Сыл ахсын сир онгобуутун уон-на сүөһү иититин бөдөдүүк-тары онорон таһаары уонна атылааһын кээмэй уунар, колхозтар уонна совхозтар эконо-мичалара бөрөгүтүр, сэлээн-малар уонна дариэбинэлэр дьү-һүннэро уларыһар, тыа сириг үлэһиттэрин културнай таһыма-нара үрдүүр, олохторо тупсар.

«Дойду үүнөн иһэр наадыһы-ларын толору хааччылар туһу-гар тыа хаһаайыстыбатын сал-гыһы өрө көтөрүү күрөһи мар-

ИДЭТИТИН СУОЛУНАН

вия кытаанахтык уонна утум-наахтык ыгытаа даһа,—диһи-тэ таб. Л. И. Брежнев столица Бауманскай быһбардыр уоку-ругун быһбардааччыларын бы-бар иһиннээһи муньаар этки-тигар,—өссө төгүл биһэргэтиах-пин баһарабын».

Колхозтар уонна совхозтар экономиналары сага арэ нөтө-бүү сүрүн туһаайытынан тыа хаһаайыстыбаннай производ-ствоны биригэ түмүү базатыгар оловуран идэтигин буолла. Идэ-титин хаамытыгар производ-ствоны уопсайдааһын таһыма үрдүүр, экономическай сибээс-төр уларытылла тутуулаалар, салайын тупсарыллар.

Идэтитин үлэте хаһаайысты-балар иһин ардыларынааһы

кооперацияны сайыннарыгыга, аграрнай-промышленной терри-ториальной холбоһунтары үөс-китиэ, колхозтар уонна сов-хозтар тыа хаһаайыстыбатын сырьену астыыр предприятияла-ры тарйиинилэригэр үчүгэйдик көстөр.

Дойдуга сир онгобуутун уонна сүөһү иититин бөдөдүүксийа-рын араас көрүнэрин онорон таһаарыгы идэтигэр хаһаайыс-тыбалар ситиһинилээхтик үлэли-лэр. Үгүс оройуоннарга бөдөһ фабрика-фермалар, комплекстар, комбинаттар тарйиинилэр. Олорго ынах, сибиниһэ этин, үүтү, көтөр этин уонна сым-мытын онорон таһаарыны про-мышленнай төрүккэ тарйииниэ. Манна сага, бастааһ иһэр бары-

та тупсарыллар, саамай азыһах ороскуотунан мунутуур элбэх бөдөдүүксийаны ылар кыаһы биэрэр технология уонна произ-водствоны тарйиин олоххо кил-лэриилэр.

Тыа хаһаайыстыбаннай произ-водствоны бири сиргэ түмүүгэ уонна идэтигинэ усулуобуйа биһиги кэммитигэр научнай-техническай прогресс дох-суннух сайдытыгынан сибээстээн түргэниик үөскүүр. Таһаарыс Л. И. Брежнев кырыс сирн ба-һылааһын сүүрбэ сылыгар аһааһах этинтигэр бэлитээби-тэ: «Урукхуттан ордон хаалыт производство элбэх салаалаах, бытарытыллыбыт ис тутулуш сүрүн бөлмөлөрө научнай-техни-ческай хос сибилэниин билин-

нэ диври тардаллар, тыа хаһа-айыстыбатын интенсификация-лааһыны нэһэйдиллэр. Онон производствоны салгыы идэтигин уонна бири сиргэ түмүү, ха-һаайыстыбалар иһин ардылары-нааһы кооперацияны сайынна-ры дойду тыатын хаһаайысты-батын сайдыытын тирээн турар төрүт бөппуруостарынан буолал-лар.

Идэтигити производство мех-куэра суох ордукутарын Молда-вия, Белгородскай, Пензенскай, Московскай, Ленинградскай, Харьковскай, Тамбовскай, Ли-пецкай, Тернопольскай, Дове-кай уонна атын уобаластар үтүс хаһаайыстыбаларын холбоурутар көрүүххэ сөп. Манна производ-ствоны идэтигинин уонна биригэ түмүүнү былааннаахтык олоххо киллэриин түмүгэр үлэ онорон таһаарыгыта балаһа үлээтэ,

агырдых ыйын 20 күнүгэр дээр — БЭЛЭМНЭЭНИНГЭ УДАРНАЙ ЫЙ

сезоннаабы былаан 80 бырыһыанымнан, эбэтэр итэбэрэ суох от соботуопкаланыхтаах

центер. Билигингэ бары агрегаттар утуу-сууу сымдыабыт, онон бары биир сиргэ отуулан-быт. Удэбитин саремара 7 чаас-тан сагалыабыт, дьэбитин 9 чааска бүтүөхтээхпит. Ол эрэри бу кураан күнүөрү му-нугуурдук таба туһанаар баа-даахпыт уонна кибэ сөрүүнүгэ үлэ да тахсытала буолар. Сиби-ринин хаба-тардан бачча отто-нубут дини этэр кыах суох. Ка-бининин саята сагаллаан эрэбит, илхис отторугар сымдыаалар, чуолкайа түмүк табыстарына билинэр.

Былаабынаа улаа-хамнааха сым-таллара уонна бэйэлэрин эбээһи-нэстэрин үчүгэйдик билэр буо-лаллара наада. Ол иһин настав-ничество наада. Холубур, билиги кэбиһээчилэрбитигэр оҕолору Николай Ноев салайар. Бириэмэ-тигэр көрөн сымнааһар, үлэ-э туруорар. Оҕолорбут туохха барытыгар «туку» курдук дьон, аны мантан сайын өссө үөрө-ниэхтэрэ турдара. Бу канииттан Уус алааһыгар киирбөт. Хос-хос уорайдардаах көмөс хoduна, онон бөйүгүгэр үрдүктөн отуула-ныахпыт. Улахан эрдаһтарга от күрүөлөрүн тутар, техника кы-һын киирбэт сирдэригэр уу отун оруур билааһыахпыт. Быһата күнтөн-дьылтан тутулуктаах үлэлээх дьоммут. Халлаан туран биэрдерикэ күүсүт кыайарынан оттуурга бара да, дьэгуур да баар, — диир кэспэонин түмүк-түүр ээновод Д. Н. Ксенофонтов.

КӨХТӨӨХТҮК ТУРУННУЛАР

Бу күнүөрү Бөлгөһө алаас-тарыгар күөх сайын быһаһын хомуйууга күүрээниэх үлэ хас күнүгэ күүһүрөн иһэр. Отде-ление үрдүнэн биир толору ме-ханизированнай, икки механизиро-ваннай агардаах, биир көлө, икки илин ээновод тэриллэн, оҕорго 90-ча киһи, ону таһынан үгүс мөй отчуттар күүрээни-хээтин үлэтин сымдыаалар. Билиги оттообунта биир бас-таһынан киирбит опьяттаах агар-даах механизатор Н. Г. Слеп-цов салайар механизированнай агардаах ээновод кэбиһээчи-лэрэ. Өсөрүүн дини алааска үлэтин сырыттаһарына халли-бит. Ээнов 18 киһилээх, онтон улахан киһитэ 5 уоннаарылара оҕолор. Николай Гаврильевич ыччаты үлэ утуу үгэстэригэр иитингэ биир бастыг наставник быһымынан билэр. Ол да иһин, быйыл эмиэ, кини ээнов-тун «астаабын быдан үгүс өртө ыччаттар. Н. Г. Слепцов ээновод буола сымдыан кэбинигэ тракторис-тыр эбит. Кыракий дьэлтэри-пит бугуулары уодаттар волку-шаа бырадан күөрүгнэтэллэр. Мустаралчылар туспа алааска сымдыаалар, тракторист ыччат

Үрүн илгэ күрээбэр

КУОТАЛАҤЫ КҮҮСКЭ ТЭНИЙЭР

Уут маһынын үрдэтингэ Эрлик Эрстиин аатынан колхоз республика биир бас-тыг көрдөрүүдээх хаһаайыс-тыбатынаа буолбута хаһы-да сыла. Пятилетка тутал сымлыгар сүөһү иититини салгы сайыннарымга, азы-бах өрөсүтүмүн албах, үчү-гэй хаачыстыбааһа бө-дүдүксийи оһорууга үлэ-хамнас күнүгэ тэтимирэн иһэр. Сыл агардааһы быһаан ууту маһынаа, сүөһүгү тымынаах иитингэ, төрүү-ү мзымга уонна государино-ни иитта ахсыһыга толору-луна уонна сорох көрү-үлэргэ аһаралыпта. Манна Хаһааһыт уонна Хаһарби-ригэдиэриин сүөсүһүгэрэ социалистической куотала-һын иһинки күөнүгэр иһэл-лэр. Урут бүтүн сыл устата фураажай ынахтан 1000-лыы килограмм ууту мыр буолар-быт. Оттон билигин сыл бас-тааһы агарыгар ити киирбини 20 маһыныкыт аһарда, биир маһыныкыт 2000 кг ууту ыла. Сайынны түөрт ыһа ынах ахсыттан 1100 кг ууту мырга куоталаһын өссө күүскэ тэнийэр.

КОЛХОЗКА БАСТААТА

Хаһааһыт биригээдэтин үс маһынык фермата уут маһын алта ыһаах соруудаһы аһа-ран кэллилэр. Алта маһ-ныкыт ити кэмгэ 1000 кг ордук ууту ынах ахсыттан матылар. Ууту маһовоһунан уонна биир фураажай ыһа-тан маһын уонна государи-ствова атымалаһын балаһча үрдэтэ. Эти государиствова тутта-рын, ынах сүөһүнү уонна сылгыны иитин, төрүү-ү мзым быһаһынара эмиэ тут-сарылаһылар. Былыргыны-гытааһар бу дыла алта маһы-гар маһовоһунан 308 центнер биир ынахтан 151 кг уут ор-дук маһна, государиствова 1004 центнер уут, 259 центнер эт ордук атымалаһа.

Н. ФЕДОРОВ.

КӨХТӨӨХТҮК АТЫЛЫБЫТ

Кытаанах. Нэһилиэк олөх-төхторо Уһаа-Вулуу оро-йуонун Харбалаах нэһилиэ-тин гражданирмын бачы-мын бөрт иитини өйөөбүттэ-ра. Киилэр сыл устата бө-дүдүк ууттариттан төдө-тоһонна государиствова аты-малаһы быһарымыттар. Ити тыллары бигэтин толору-го Арымлаах бөһүөлэтин Маһара ордук көхтөөхтүк турунуулар. Киилэр сыл бастааһы агарыгар хаһы-үйө 7381 кг ууту туттарды-лар. Ол эрэри Килэни бөһү-өлөһтөн баара-суоһа 64 кг эрэ уут киирда. Манна ууту таһар маһыныкыт маһары көрүтэ сымдыар, табылпаһа билэр. Онон биир сиргэ уу-мун муһунар маһа олөхтөөх Совет дьаһалы ыллар. Е. СЫРОМЯТНИКОВ.

ОРОЙУОН ХАҤААЙЫСЫБАЛАРЫГАР СҮӨҤҮ АҤЫЛЫГЫН БЭЛЭМНЭЭНИН 1974 сыл ОТ ЫЙЫН 22 КҮНҮНЭЭБИ СВОДКАТА

Table with 15 columns: Удэбитин кибэ ахсаана, Звенолар (толкуу мех-анизированнай, механизирован-най агардаах, көлө, илин), Охуу (гектар), Муһуу (гектар), Кэбэһин (тонна), Графика туолаа, Силэс (тонна) (былаан, туолаа), Силэж (тонна) (былаан, туолаа), Эбни аһылык (тонна) (былаан, былах, лабыкта, хомус).

Хос быһаары: Субуруускай аатынан совхоз бу ый 15 күнүнааби көрдөрүттэ.

техника, уоһуруу, сүөһү аһы-лыга ордук үчүгэйдик туһаныл-лаллар, наука уонна бастыг оһыт ситиһинилэрэ көдүүстөөх-тик уонна турганик олоххо киллэрлээлэр. Холубур, Липецкай уобаласка идэтибит хаһаайыстыбалар өлүүлэригэр көтөр этин уонна таһаарынай сымыкты сөрөтүө-палаһын кээмэйэ бүтүннүүтэ, сабынныа этин сөрөтүөпалаа-һын түөрт гыммыт үһэ, ынах этин сөрөтүөпалааһын үс гым-мыт биир, одоруот аһын үс гыммыт иккититтан ордук, уут түөрт гыммыт биир, отон, уон-на сир аһын сүүс бырыһыанын көрүтэ тиксэр. Идэтибит ха-һаайыстыбаларга бородуунсууэ бэйэ-э туруута, быраабыла кур-дук, көннөрү колхозтардааһар уонна совхозтардааһар 1,5—2 төгүл, ардыгар 3 төгүлгэ тиниэ

намыһах. Производствонь бииргэ түмүү уонна киэҥник кооперацияла-һын бааһыгар хаһаайыстыбалар икки ардыларыгар идэтигин дьө-һунаах суолталанар. Сорох колхозтар уонна совхозтар ха-һык эмэ производствонь киэҥ-ник тэрийэр кыахтара суох. Маһык хаһаайыстыбалар үп-тэрин уонна материальнай ресур-саларын холбоһун индустриаль-най типтөөх бөдөһ предприя-тиялары холбоһон тэрийэллэри-гэр кыаһы биирэр. Хаһаайыстыбалар икки арды-ларынаары производствоннай кооперациялааһын социалисти-ческой тыа хаһаайыстыбатыгар өһөрөн таһаарылаах күүстөр түргэник үүнүүлэрин уонна производствоннай сыһыаннаһы-лары тупсары ордуктарын олоххо киллэрин дьөһунаах

факторынан буолар. Хаһаайысты-балар икки ардыларынааһы предпритиелар уонна көбөһү-гэр тыа хаһаайысты-баанай производствонь үрдэти-гэ көмөлөһлөр. Ол эрэри ки-һилэр партия туруорбут улахан социальнай соругун—бас билии государиственнай уонна колхоз-най-кооперативнай көрүтүрүн салгы чугаһатыта көмөлөһүү-ү эмэ быһаарар аналлаахтар. Хотугу Кавказка, Украинара, Казакстанга уонна дойду аһын да оройуоннарыгар подразде-лиелары (отделениелары, бири-гээдэлэри, фермалары) тигэх бородууксийи быһаччы көрүтү-ү өһөрөн таһаарыта идэтигин олоххо киллэрлэлэр бөдөһ ха-һаайыстыбалара албахтар. Ити-дэхэ те хаһаайыстыбанай ах-сааннаах подразделениелары кооперациялааһын күүһүрэр,

киилэр икки ардыларыгар производствоннай сибээстөр бө-дөрүүллэр, производствонь са-лайымы тупсар. СССР КК ахсыһытааһы (1973 с.) Пленума билиги дой-дубут «экономиката сана сорун-тар—үүнүү хаачыстыбаннай фактордарыгар, норуот хаһа-йыстыбатын медьүүһүн үрдэти-гэ, научнай-технической прогр-һы түргэтэтингэ эргилли иһинки күөһгэ тахсар көмүрү-гэр киирбитин бөлүстээбитэ. Колхозтарга уонна совхозтарга бу тыа хаһаайыстыбатыгар идэ-тигин киэҥник, быһааннаах-тык уонна экономическай өтү-үн толкуйдаахтын ыһымы, ол суотугар хануу уонна сүөһү ий-тинин бородууксийатын өһөрөн таһаарымы уонна государиство-ва атымалаһын албетиа бу-лар. Н. КОПАНЕВ.

